

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

24. dubna 2009

V ČÍSLE:

24

Ročník 18

Brněnské pracovní setkání o cílech reformy také se zástupci humanitních oborů UP
 ● Představujeme: Projekty pro Operační program Výzkum a vývoj pro inovace 2007–2013 ● Popularizace vědy očima nastupující vědecké generace. Doktorandi představují své disertační práce

Návštěvnost letošního ročníku AFO zlomila všechny rekordy předešlých let. Podle slov ředitele festivalu dr. P. Bilíka (na snímku vpravo) zaměřilo do přeplněných sálů více než 121 snímků, 40 besed a přes 1320 akreditovaných účastníků. Přijelo bezmála 100 hostů, akreditovalo se přes 30 zástupců médií. Celková návštěvnost filmových i nefilmových částí programu čítala více než 13 tisíc diváků – a J. Lieberman byl bezesporu hvězdou celého dění (na snímku vlevo).
 -red-, foto -afo- ▶

Rektor Univerzity Palackého
a děkan Filozofické fakulty UP
si vás dovoluji pozvat na

**slavnostní zasedání
Vědecké rady Univerzity Palackého
a Vědecké rady Filozofické fakulty UP**

konané při příležitosti
**udělení čestného doktorátu
Jeho Excelenci**

Juanu Eduardu Flemingovi,
bývalému velvyslanci Argentinské republiky
v České republice.

Slavnostní zasedání se koná
ve středu 6. května 2009 v 11 hodin
v Arcibiskupském paláci v Olomouci.

Profesor T. Opatrný obdržel prestižní vyznamenání

■ Ve vybrané vědecké společnosti, po boku několika nositelů Nobelovy ceny, se ocitl prof. T. Opatrný, Dr., člen Katedry optiky a proděkan PŘF UP. Společnost American Physical Society, která vydává několik prestižních odborných časopisů, ho totiž zařadila mezi vyznamenané recenzenty. Vyznamenání, tzv. APS Outstanding Referee, vědcům uděluje druhým rokem. V České republice se jím zatím mohou pyšnit pouze tři badatelé, z toho dva z olomoucké univerzity. Loni se stejné pocty dostalo doc. J. Fíuráškovi, Ph.D., ze stejné katedry.

American Physical Society vydává několik odborných periodik, která patří k nejdůležitějším fyzikálním časopisům vůbec. Mezi nimi je například *Physical Review Letters*. Společnost spolupracuje se zhruba 55 000 recenzenty z celého světa, z nichž letos vyznamenala kolem 350 osobností. „Je to pro mě pocta. Práce recenzenta není nijak honorovaná, člověk to chápe především jako službu. Vyznamenání beru jako ocenění této mé práce, která je časově dosti náročná,“ uvedl prof. Opatrný.

Dokončení na str. 10

AFO 2009: A ceny jsou rozdány

AFO
44

■ Mezinárodní festival Academia film Olomouc dlouhodobě mapuje širokou oblast populárně-vědecké a dokumentární kinematografie. Do Světové soutěže a České soutěže se letos přihlásilo kolem tří set filmů z celého světa, do soutěžních sekcí bylo zařazeno šestatřicet z nich.

Cenu za nejlepší světový populárně-vědecký dokumentární film získal snímek *Muži v nebezpečí* (režie S. Gilman, T. de Lestrade), a to za aktuální pohled na zásadní civilizační změnu. Podle řady vědců je problém mužského reprodukčního potenciálu podobně vážný jako globální oteplování – za padesát let se produkce spermií snížila v průměru o padesát procent. „Snímek *Muži v nebezpečí* je naprosto výjimečným počinem. Od prvního záběru dokázal strhnout divákovu pozornost, přičemž vynalézavě propojoval svět vědy se společenskými i politickými činiteli a odpověděl na řadu zásadních otázek,“ zdůvodnil výběr poroty jeden z jejích členů A. Millington.

Cenu za nejlepší český populárně-vědecký dokumentární film získalo dílo *Zapomenuté transporty do Polska* režiséra L. Příbyla (na snímku uprostřed), a to nejen za nepřehlédnutelný badatelský přínos, ale i za nový pohled na holocaust. „Film ukazuje naději v beznaději,“ řekla v průběhu vyhlášení této ceny mluvčí české poroty M. Appeltová.

Cena za přínos populárně-vědecké kinematografii byla letos udělena dvěma osobnostem. Švýcarskému dokumentaristovi, ochránci zvířat **M. Rissimu** a spoluautorovi populárně-vědeckého cyklu stanice Discovery Chanel **J. Liebermanovi** (viz snímek nahore).

Film *Vizita mezi životem a smrtí aneb Kdo bude léčit doktora Dušku a jeho partu?* (režie M. Sklár) získal **Cenu studentské poroty** a **Cenu diváků** pak snímek J. Micaye *Porozumět knize života*.

Udělena byla také **Cena časopisu Vesmír za nejlepší český dokument v oblasti přírodních věd**, kterou získal snímek *Štětec a mačetou* (režie V. Šimeru). **Cenu časopisu Dějiny a současnost za nejlepší český dokument v oblasti humanitních a společenských věd** pak získal snímek *V hlavní roli Gustáv Husák* (režie R. Sedláček), **Cenu děkana FF UP pro nejlepší krátkometrážní snímek** získal film V. Janečkové, *Pravtchy aneb Jak vnučka a babička tahaly řepu a nemohly ji vytáhnout*. **Soutěž studentských filmů V.Ř.E.D.** pak vyhrál snímek J. Haluzy *Venia*.

„Děkuji těm, kteří festival podpořili a studentům, kteří jej zorganizovali ve zcela profesionálním měřítku. I když festival probíhá až do neděle, z hlediska návštěvnosti jsme se už v tuto chvíli dostali mnohem dál, než jsme kdy doufali,“ řekl v pátek 17. 4. v závěru slavnostního večera věnovanému vyhlášení cen AFO 2009 dr. P. Bilík, ředitel Academia filmu Olomouc. „Pevně doufám, že naše snaha bude vnímána jako služba Univerzitě Palackého, statutárnímu městu Olomouc i Olomouckému kraji,“ dodal v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP.

Mezinárodní festival populárně-vědeckých a dokumentárních filmů Academia film Olomouc, jehož hlavním organizátorem je Univerzita Palackého, proběhl ve dnech 14.–19. 4. „Jeho čtyřlístý čtyřlístý ročník se stal největším evropským festivalem populárně-vědeckého filmu a značkou programové a organizační kvality. Tisíce diváků a stovka hostů ocenili živé tempo festivalu, naplněné sály i nádherné prostředí, v němž se akce odehrává,“ řekl závěrem jeho ředitel dr. P. Bilík.

(Více o festivalu také na str. 4.)

M. Hronová, foto -afo-

Brněnské pracovní setkání o cílech reformy také se zástupci humanitních oborů UP

■ Původním záměrem MŠMT ČR bylo připravit věcný záměr zákona o terciárním vzdělávání do 30. 4. „Dnešním dnem jsem chtěl zahájit celou sérii, konferencí, seminářů, debat v tomto pracovním formátu. Shodou okolností se naše setkání stává spíše rozlučkovou konferencí. To však neznamená, že práce na reformě terciárního vzdělávání končí“ řekl 9. 4. Mgr. O. Liška, ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR při příležitosti pracovní konference Současnost a budoucnost humanitních oborů, jež proběhla na půdě Masarykovy univerzity v Brně.

Jak Žurnálu UP poté potvrdil také náměstek ministra školství pro výzkum a vysoké školy prof. V. Růžička, práce na přípravě věcného záměru zákona byly a jsou součástí Individuálního národního projektu Reforma terciárního vzdělávání financovaného z evropských fondů. „Tento projekt byl chystán v době přípravy projektů pro Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost. Jejich prostřednictvím bychom měli připravovat analýzy a systémové změny. Přestože tato vláda končí, neznamená to tedy, že končí operační programy všeobecně, a nekončí tedy ani práce na tomto individuálním programu věnujícím se reformě terciárního vzdělávání,“ řekl prof. Růžička. „Do konce tohoto roku budeme připravovat analýzy, srovnání a studie. Jistě bude probíhat veřejná debata o cílech reformy, neboť především nám bylo vytýkáno, že jsme věcný záměr zákona začali připravovat bez široké diskuse s akademickou obcí,“ dodal. Podle slov ministra O. Lišky začne v příštím roce příprava nové verze věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání a věcného záměru zákona o finanční pomoci studentům. Na ni naváže příprava paragrafovaného znění obou zákonů. „S osudem paragrafovaného znění zákona pak naloží příští vláda ČR podle svého uvážení. Myslím si ale, že s odchodem této vlády by se neměla ztratit vize hledat nové strategie, nové nástroje vedoucí ke zvyšování kvality

a modernizace českého vysokého školství,“ doplnil ministr školství Mgr. O. Liška.

I přes nastalou politickou situaci považuje ministr setkání v Brně za mimořádně důležité. „Jsem přesvědčen, že i díky nové politické situaci teď budou všechny strany diskutovat ještě otevřeněji a věcněji, než tomu bylo dosud,“ řekl. Podle jeho slov se myšlenka této konference zrodila z potřeby do hloubky diskutovat o roli jednotlivých aktérů terciárního vzdělávání v době přípravy reformy terciárního vzdělávání. „Cílem reformy je mj. provázat vysoké školy s životem člověka. Reforma vysokých škol je nesmírně potřebná i z hlediska humanitních a společenských vědních oborů. Právě jejich zástupci vyjadřovali v průběhu diskuse ta nejkritičtější stanoviska,“ uvedl ministr závěrem.

Pracovní konference pořádaná MŠMT ČR proběhla mj. za účasti prof. L. Dvořáka, rektora UP i zástupců humanitních a společenských věd UP. (Čtete také níže: Zeptali jsme se za vás.)

M. Hronová

Mimořádné přijímací řízení: nově akreditovaný obor na FTK

■ Fakulta tělesné kultury UP obdržela v těchto dnech akreditaci studijního oboru Aplikované pohybové aktivity. Děkan FTK proto vyhlásil mimořádné přijímací řízení pro akademický rok 2009/2010, a to v prezenční i kombinované formě.

Studijní obor Aplikované pohybové aktivity je zaměřen na vysokoškolskou přípravu odborných pracovníků pro různé oblasti řízení rekreačních pohybových aktivit dětí, mládeže a dospělých se speciálními potřebami v zařízeních resortu školství a resortu sociálních věcí.

Studium je bezplatné, tříleté a ucházet se o něj mohou i zájemci se zdravotním postižením. Je ukončeno státní zkouškou z modulů speciální pedagogika, aplikované pohybové aktivity, pohybová rekreace, pedagogická způsobilost a obhajoba bakalářské práce.

Zájemci o studium si mohou podat elektronickou přihlášku do 12. 6. 2009.

Podrobné informace viz www.upol.cz/fakulty/ftk/aktualni-sdeleni/.

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

■ Jaké nové poznatky vám přinesla konference *Současnost a budoucnost humanitních oborů, pořádaná 9. 4. v prostorách Masarykovy univerzity v Brně?*

Doc. W. Engelbrecht, proděkan pro zahraniční záležitosti FF UP: *Setkání navázalo na publikaci „K čemu dnes humanitní vědy?“, již vydala FF UK na sklonku loňského roku. Vzhledem k tomu, že i FF UP má projekt „Emancipace a propagace filologických oborů na FF UP“, jehož cílem je mj. zviditelnění humanitních věd, zúčastnilo se brněnského setkání také poměrně dost kolegů z Univerzity Palackého. Pro mě osobně není diskutovaná problematika nová. I v zahraničí totiž humanitní vědy mívají ve srovnání s exaktními vědami určité problémy se svým prosazením.*

Výsledky brněnské konference jasně ukázaly, že humanitní vědy připravují absolventy pro široké uplatnění. Absolventi humanitních věd nemusejí najít práci v oboru, ale spíše se učí způsobu vědeckého myšlení, který lze aplikovat poměrně všeobecně ve státní správě, managementu nebo v terciární sféře. Velký problém je však roztržství humanitních věd a jejich personální náročnost. Opakovaně se v průběhu pracovního setkání např. konstatovalo, že tzv. koeficienty náročnosti spíše zobrazují zastaralou situaci, kdy mzdy byly nízké a technika drahá. Dnes je vše spíše naopak. Navíc i humanitní vědy si již dávno nevystačí pouze s křídou a černou tabulkou... I tyto faktory vedly k trvalému podfinancování humanitních věd.

Snad ještě doplním, že na konferenci byly zastoupeny také všechny fakulty humanitního zaměření a že v jejím závěru bylo konstatováno následně: humanitní vědy své problémy a pozitivní stránky znají, otázkou je, jak o tom přesvědčit ostatní.

Připravila -map-

Finanční dar pro handicapované studenty PřF

■ Do veřejné sbírky na pomoc handicapovaným studentům, kterou v prosinci minulého roku vyhlásila Přírodovědecká fakulta s cílem podpořit jejich plnohodnotné studium, přibyl významný finanční obnos. Od zástupců Nadace Jistota KB převzal děkan PřF prof. J. Ševčík 9. 4. symbolický šek v hodnotě 50 000 Kč. V rámci setkání v kanceláři děkana byla pak oběma stranami podepsána darovací smlouva, podle níž bude částka převedena na speciálně zřízený účet pro účely veřejné sbírky.

Hlavním impulsem pro vyhlášení veřejné sbírky byla snaha pomoci studentce PřF J. Širové, která v době psaní diplomové práce utrpěla vážný úraz. Získaná finanční podpora, jejíž výše v současné době přesáhla částku 70 tis., bude využita na zakoupení speciálních pomůcek pro handicapované a pro úpravu učeben a dalších prostor.

Finanční dar předal děkanovi PřF předseda správní rady Nadace Jistota KB Ing. J. Říšský (vlevo)

Veřejná sbírka potrvá do 30. 9. 2011. Další informace, včetně seznamu dosavadních dárců, naleznete na adrese www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf/verejna-sbirka/.

-red-, foto archiv PřF

ZE ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY UP

■ Vědecká rada UP na svém zasedání, které se uskutečnilo 6. 4., projednala návrhy na jmenování profesorkou/profesořem a schválila návrh na jmenování doc. RNDr. Aloisie Pouličkové, CSc., profesorkou pro obor Botanika, návrh na jmenování doc. Martina Hořáka, Dr. DSc., profesorem pro obor Fyzikální chemie a návrh na jmenování doc. MUDr. Egona Kurčí, Ph.D., profesorem pro obor Neurologie.

Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

-red-

Velikonoční nadílka pro děti z Kojeneckého ústavu

■ Množství čokoládových figurek, sušenek, piškotů a dalších cukrovinek putovalo před Velikonočními z areálu PřF UP v Holici k dětem z olomouckého Kojeneckého ústavu, pro něž zaměstnanci PřF zorganizovali malou sbírku s názvem „Daruj velikonočního zajíčka.“ Ve stejnou dobu bylo vedení Kojeneckého ústavu předáno přibližně 50 párů nové dětské domácí, jarní i letní obuvi. Konkrétní dodavatele oslovila jménem děkana PřF UP realizátorka a iniciátorka mnoha dalších podobných projektů I. Vaculová z Katedry botaniky PřF UP.

„Chceme vyjádřit velké poděkování firmám Obuv ESSI s. r. o. Uhlířské Janovice, PEGRES obuv s. r. o. Petřvald a AR-Stal Napajedla,“ uvedla I. Vaculová. Děti z Kojeneckého ústavu již obdrželi v průběhu ledna 2009 také 56 párů zimní a domácí obuvi a očekává se další „dodávka“. „Firma SANTÉ Proseč, výrobce zdravotní obuvi, zadala zakázku přímo do výroby speciálně pro Kojenecký ústav, protože běžně vyrábí jen větší velikosti,“ dodala I. Vaculová.

-red-, foto archiv PřF UP

K volbám do Evropského parlamentu Čeští europoslanci diskutovali na olomoucké univerzitě

■ Zvýšit informovanost o volbách do Evropského parlamentu, které se v České republice uskuteční v červnu, měla za cíl konference konaná za účasti čtyř českých europoslanců 8. 4. v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP. Uspořádala ji Katedra politologie a evropských studií FF UP ve spolupráci s Konrad Adenauer Stiftung a EUTIS, o. p. s. jako součást projektu „Rozhoduj o Evropě“, který byl ve své kategorii jako jediný v ČR podpořen grantem Evropského parlamentu na rok 2009.

Po zahájení konference, jehož se ujali dr. D. Marek z pořádající katedry, děkan FF UP prof. I. Barteček, hejtman Olomouckého kraje Ing. M. Tesařík a M. Hubař z Informační kanceláře Evropského parlamentu v Praze, vystoupili v rámci prvního panelu akademičtí odborníci na volby do EP PhDr. J. Outlý z Univerzity Hradec Králové, Mgr. E. Bradová z Univerzity Palackého,

PhDr. L. Linek ze Sociologického ústavu Akademie věd ČR a PhDr. P. Kaniok z Masarykovy univerzity postupně seznámili s volebními systémy při volbách do EP ve starých a nových členských zemích EU, s problematikou volebních kampaní i voličského chování ve volbách do EP a s institucí EP v kontextu české politiky.

Zemřel Dr. phil. Dieter Salomon

■ Počátkem dubna t. r. zemřel v Bavorsku ve věku 68 let Dr. phil. D. Salomon, německý lingvista, univerzitní pedagog, který působil řadu let na Katedře německého jazyka Pedagogické fakulty UP. Oblíbený a uznávaný pedagog byl činovníkem významné katolické společnosti Ackermann Gemeinde, byl členem ústředního výboru celoněmecké katolické organizace a také předsedou diecézní rady laiků. Pohřbu se zúčastnilo 800 lidí, celebulovalo 14 kněží.

Dr. Salomon se nedávno zúčastnil olomoucké konference tematizované významem národnostních minorit pro demokratické řízení státu. V Olomouci tuto konferenci uspořádala ve dnech 30. 1. – 1. 2. 2009 právě Ackermann Gemeinde ve spolupráci se společností Kondráda Adenaura a Svazem Němců v České republice. Na konci večerního programu pronesl dr. Salomon dvouhodinovou přednášku na komparatistické téma „Ebner-Eschenbach a Božena Němcová“. Bylo to jedno z teoretických témat, kterými se mj. zabýval během olomouckého působení v první polovině devadesátých let, kdy nás vzájemně seznámili Dr. Rev. H. M. Rijkssen zakládající členka Nederlands-Tsjechoslowaakse J. L. Fischer Kring a přítel Dr. D. Schallner, tehdy vedoucí katedry něslovanských jazyků. Při našem posledním setkání v pátek 30. 1. t. r. zavzpomínal v dobrém na dobu svého dvouletého pobytu v Olomouci. Tehdy se začal zabývat mj. právě předneseným literárně srovnávacím námětem.

Prof. J. Musil, CSc.

Druhý panel patřil již poslancům Evropského parlamentu Ing. J. Březinovi (KDU-ČSL), PhDr. J. Hybášková (EDS), dr. L. Roučkovi (ČSSD) a Ing. O. Vlasákovi (ODS), kteří účastníky konference informovali o své dosavadní činnosti v této instituci a představili své programové priority pro případ, že budou opět zvoleni v nadcházejících červnových volbách. Přednesené příspěvky se setkaly s velkým zájmem asi sta účastníků konference, kteří v závěru diskutovali s odborníky i europoslanci nejen na téma významu voleb do EP, ale také o aktuální situaci na české politické scéně.

Na realizaci konference se dále podílely Olomoucký kraj, statutární město Olomouc, Eurocentrum Olomouc a EUROPE DIRECT Olomouc.

-red-, foto -mo-

Absolventský pěvecký koncert

■ Další z řady absolventských koncertů studentů Katedry hudební výchovy PaF se konal 30. 3. v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP a za klavírního doprovodu dr. L. Pulcherta se na něm představil barytonista P. Maška, student posledního ročníku kombinované formy studia (obor hudební výchova pro střední školy a zpěv). P. Maška je dlouholetým členem olomouckého *Ensembleu Damian*, který se specializuje na provádění barokně minimalistických oper autorů T. Hanzlíka a V. Zouhara (např. *Coronide*, *Yta Innocens*, *Torso* či *Noci dnem*).

Během první půle příjemného večera zazněla četná díla klasického pěveckého repertoáru, mezi nimiž nepochybily skladby L. van Beethovena či výběr pěti písní z cyklu *Spanilá mlynářka* F. Schuberta. Druhá část pak byla věnována operním áriím z Mozartových oper *Kouzelná flétna* a *Don Giovanni*. Vedle svého nesporného hudebního talentu, výborné techniky zpěvu a krásné barvy hlasu P. Maška působivě pracuje i s bohatým hereckým rejstříkem, který dokáže na jevišti velmi dobře uplatnit. Během svého vystoupení tak ve zcela zaplněné kapli vytvořil svým uvolněným přednesem báječnou atmosféru a posluchače znamenitě bavil. Ti jej na závěr odměnili bouřlivým a zaslouženým potleskem.

G. Všeticková

Přebor UP ve šplhu na laně: popáté a úspěšně

■ V tělocvičně FTK UP (na Hynaisově ulici) se 31. 3. uskutečnil pátý ročník Přeboru UP ve šplhu na laně. V kategorii ženy (lano 4 m) si z rukou dr. S. Formánkové, zástupkyně vedoucího Katedry sportů, a Mgr. M. Novákové, vedoucí oddílu gymnastiky SK UP a členka stejnojmenné katedry, převzala zlaté ocenění L. Benýšková, druhá byla I. Brožková, třetí L. Nemerádová. V kategorii muži (lano 4 m) zlatou příčku obsadil K. Krátký, druhé místo získal L. Rezek, třetí pak P. Daňa – jako jediný student LF UP. V kategorii Open (lano na 8 m) zvítězil M. Turek, student gymnázia ve Frýdku Místku, druhou příčku obsadil K. Krátký, třetí pak L. Unšul.

Průběh závodu, otevřeného všem studentům UP, exhibičně zpestřil A. Novák, mistr ČR ve šplhu na osmimetrovém laně (čas 5,30 s.).

Přebor uspořádala Katedra sportů FTK UP společně s oddílem gymnastiky SK UP.

-map-, foto -mam-

Za kvalitou vzdělávání učitelů primární a preprimární pedagogiky

■ Pod tímto názvem se počátkem dubna uskutečnila konference s mezinárodní účastí, kterou pořádala na akademické půdě Pedagogické fakulty UP Katedra primární pedagogiky. Dopolední čas konference byl věnován rokování v plénu, odpoledne se jednalo ve dvou sekcích: *Reflexe změn v primární edukaci a Aktuální preprimární a oborově specifická primární edukace*.

Konference otevřela prostor diskusím nad současnými otázkami vzdělávání učitelů, nad analýzou inovativních změn v oblasti primárního a preprimárního školství. Jednání bylo zaměřeno nejen na problematiku současného vysokoškolského vzdělávání učitelů, ale také na implementaci inovativních proměn zejména do systému pregraduální přípravy na vysokých školách v České republice a v zahraničí s cílem zajistit kvalitu vzdělávání této kategorie učitelů v kontextu současné kurikulární reformy v ČR a evropské dimenze vzdělávání. Vedoucí Katedry primární pedagogiky prof. A. Nelešová, CSc., mimo jiné uvedla, že velmi bohaté a inspirativní příspěvky českých, slovenských a polských autorů prezentované na konferenci, poskytly prostor k hledání řešení nad vyplývajícími problémy vzdělávání učitelů.

Zahájení konference doplnilo vystoupení dětí z fakultní MS Michalské stromohádi

Na konferenci rokovalo přes 60 účastníků z řad vysokoškolských pedagogů z ČR i zahraničí, ředitelů a učitelů mateřských i základních škol regionu. Na konferenci také vystoupili pracovníci České školní inspekce, členka Omepu, předseda Výboru pro vzdělávání, výchovu a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje a člen školské komise Zastupitelstva města Olomouce a také třicet studentů oborů PaF.

Konference proběhla v příjemné pracovní atmosféře a byla doplněna doprovodným programem, a to prezentací učebnic z nakladatelství Fraus.

Závěry jednání v plénu i v sekcích, které byly na konferenci prezentovány, budou zveřejněny na webových stránkách katedry a v připravovaném sborníku příspěvků.

Občanské sdružení Labyrinth ve spolupráci s Katedrou divadelních, filmových a mediálních studií FF UP pořádá ve dnech **3.–8. 5. v Uměleckém centru UP III. mezinárodní divadelní festival *Labyrinty herectví***.

Hlavním cílem festivalu je analýza divadelního jazyka evropských hereckých škol, a to jednak z hlediska praxe – formou představení a praktických dílen, jednak z hlediska teorie – formou rozborových seminářů.
Další informace viz www.divadloalabyrinth.cz.

Katedra bohemistiky FF UP zve na další pokračování cyklu **autorských besed a čtení Ex libris**. Hostem doc. L. Machaly bude **spisovatelka Tereza Boučková v úterý 5. 5. 2009 od 18.30**

v posluchárně FF UP č. 18 (Křížkovského 10).

Přednáškový večer Spolku lékařů: *Současné trendy v očním lékařství*

Oční klinika FNO a LF UP zve na přednáškový večer, jehož cílem je seznámit odbornou veřejnost se současnými trendy v očním lékařství. Přednáškový večer se koná **29. 4. od 16.00 hod v prostorách Teoretických ústavů LF UP**.

Rektor Univerzity Palackého vypisuje

výběrové řízení na pozici

právník/právnice se zaměřením na oblast veřejných zakázek

Náplň práce: zadávání veřejných zakázek na dodávky, služby a stavební práce podle zákona o veřejných zakázkách; vyhotovování smluv a obchodních podmínek pro účely zadávací dokumentace; analýza smluv předložených v nabídce uchazeče; spolupráce se třetími osobami zajišťujícími pro UP organizaci a administrativu veřejné zakázky; vyřizování námitek uchazečů vůči UP; jednání s orgánem dohledu (ÚOHS); další činnosti v rámci poskytování právních služeb právním oddělením.

Požadavky: ukončené vysokoškolské magisterské vzdělání v oboru právo; min. 1 rok praxe v oboru, praxe v oblasti veřejných zakázek výhodou; organizační schopnosti, komunikativnost, samostatnost, flexibilita; aktivní znalost AJ; trestní bezúhonnost.

Nabízíme: možnost stabilního zaměstnání; příležitost k seberealizaci a osobnímu růstu; práci v mladém kolektivu; samostatnou kancelář.

Předpokládaný nástup: červen – červenec 2009.

Písemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci, strukturovaným životopisem a kopií dokladu o vzdělání zasílejte do **7. 5. 2009** na adresu: Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc.

Případné další informace podá doc. L. Lochmanová, PhD., e-mail: ludmila.lochmanova@upol.cz.

Habilitace a profesury

Pedagogická fakulta

V rámci jednání Vědecké rady PdF UP 5. 5. se v 10.45 uskuteční **řízení ke jmenování** pracovnice Fakulty humanitních a přírodních věd Prešovské univerzity **doc. Mgr. art. Ireny Mediňanské, PhD., profesorkou** pro obor Hudební teorie a pedagogika.

Dále se uskuteční tato **habilitační řízení** v oboru Pedagogika:

- 11.45 – **Mgr. Grażyna Rygał** (Akademia J. Długosza, Częstochowa, PR); habilitační přednáška na téma „Rozvíjení prostorové a rovinové představitivosti žáků na různých vzdělávacích úrovních“.
- 13.45 – **PhDr. Ivica Lenčová, PhD.** (Fakulta humanitních věd Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici); habilitační přednáška na téma „Literární artefakt vo výučbe cudzích jazykov“.

Šest dnů festivalu Academia film Olomouc 2009 Zájem veřejnosti předčil veškerá očekávání

**AFO
44**

■ Tradiční filmový maratón začal ještě před slavnostním zahájením přehlídky, a to hned od počátku za nebývalého náporu návštěvníků.

Už v úterý před slavnostním otevřením festivalu bylo možné se setkat s jedním z jeho nejvýznamnějších hostů – novinářem, bývalým korespondentem CNN a držitelem prestižního ocenění Emmy **A. Holtzem**. V Divadle hudby, kde hovořil mj. o netradičních lékařských metodách v populárním seriálu *Dr. House*, museli organizátoři přehlídky dokonce na poslední chvíli rozšiřovat kapacitu v sále.

Výraznou osobností letošního ročníku a zároveň československé kinematografie 50. a 60. let byl také režisér – pamětník **L. Helge**. Jeho účast v panelové diskusi věnované prvnímu festivalu československého filmu v Banské Bystrici byla nejen pro zájemce o film více než zajímavá. Lahůdkou pak bylo setkání s ame-

rickým moderátorem a producentem **J. Liebermanem**, držitelem dvou patentů v oblasti vědy, který od loňského roku působí jako moderátor pořadu *Time Warp* na stanici Discovery Chanel. Průlomový projekt této stanice, s nímž se návštěvníci festivalu mohli seznámit ve Filmovém sále UC UP, se zaměřuje na běžné i méně běžné fyzikální jevy, které mohou diváci vidět prostřednictvím speciálních digitálních kamer snímajících rychlostí až 20 tisíc snímků za vteřinu. „Pro AFO je velkým vyznamenáním, že produkce Discovery přerušila na týden natáčení druhé sezóny seriálu, aby se Jeff mohl osobně festivalu zúčastnit a převzít speciální festiva-

lové ocenění“, řekl dramaturg festivalu J. Korda. Jedinečnou osobností festivalu se nakonec stal i **M. Rissi**, švýcarský režisér, autor hraných dokumentárních filmů a dlouholetý ochránce práv zvířat, která jsou předními akéry jeho naturalistických dokumentů. M. Risi se sice těsně před zahájením festivalu zranil při natáčení dokumentu v Číně, avšak díky současným technologickým možnostem naplnil nejen svou roli porotce mezinárodní soutěže, ale prostřednictvím telemostu byl přítomen i před zahájením svých projekcí.

V průběhu festivalu byla prostřednictvím bloku *UP uvádí* ... prezentována také tvorba spojená s olomouckou univerzitou. Režisér snímku *Nemocnice na konci světa* **prof. O. Štěrba** z Katedry ekologie PFF UP uvedl dílo dokumentující svízelné situace, které každodenně zažívají obyvatelé Západních Himalájí. Týmu, který se oblasti Baltistánu vydal, se s těžkostmi podařilo dovézt také zásobu léků a postavil montovanou nemocnici. Svě alegorické dílo *Ona tančí s Olomoucí* prezentoval také **O. M. Schmit** (vpravo uprostřed). Tento hraný dokument, průvodce po UP a jejich fakultách, vzni-

kal zhruba dva roky a významně se na něm autorsky i produkčně podíleli pracovníci olomoucké alma mater. Posledním příspěvkem do sekce byl jeden díl pořadu *Profilm* – projektu studentů Katedry divadelních filmových a mediálních studií.

O tom, že AFO nebylo a není pouze úzce vyprofilovanou akcí pro akademickou obec, se i letos přišli přesvědčit tisíce diváků všech věkových kategorií. Pro mnohé bylo jistě přínosné setkání s **M. Čermákem**, odborníkem na nová média, s **P. Petzingem**, nizozemským soundartistou, či se scénáristou **V. Šorelem** (vlevo níže), který na AFU představil výstavu velkoplošných reprodukcí kultovního komiksu osmdesátých let *Vzpouza mozků*. Během bohatého doprovodného

programu si přišli si na své i ti, kdo se zajímají o astrofyziku, psychologii, gender studies, environmentální problematiku, medicínu, právo i nové technologie. Dětského návštěvníka pak jistě zaujal program s názvem *Dobrodružství oceánů*, v jehož rámci se s druhem, filmařem **S. Lovečkem Lichtegem** (vpravo nahoře) žáci základních škol setkali v kině Metropol.

Místem dění AFO 2009 nebyly jen filmové sály, ale také např. olomoucký U-klub, kde kapely *Sunshine*, *Narcotic Fields*, *No Heroes* a *Ohm Square* zahrály to nejlepší ze své dosavadní tvorby. Na nádvoří konviktu pak vystoupilo např. hip-hopové duo *ČOKO VOKO*. Hudební nadšenci nepřišli zkrátka ani na koncertě vynikajícího romského muzikanta M. Bihářiho. Pro nejširší veřejnost byly i letos připraveny každodenní projekce dokumentárních filmů na olomouckém Horním náměstí (vpravo dole).

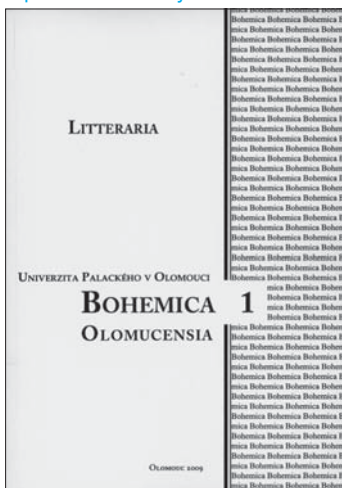
Zájemci mohli sledovat festivalové dění také prostřednictvím České televize. Festivalové minuty *aFokus* probíhaly ve večerním čase pravidelně na ČT2.

(Další informace viz www.afo.cz/.)
M. Hronová, foto -afo-

Bohemica Olomucensia 1 – Litteraria

Výsledky práce členů Katedry bohemistiky FF UP aktuálně prezentují *Bohemica Olomucensia*. Jedná se o pokračování dřívější řady sborníků *Studia Bohemica*. Nová, časopisecká podoba olomouckých Bohemik by měla přispět k pružnějšímu, efektivnějšímu a také systematictějšímu zprostředkování badatelských výstupů, popřípadě přiblížení průběhu i obsahu konferenčních jednání organizovaných Katedrou bohemistiky nebo připomenutí osobností olomouckých bohemistů a jejich díla. K cílům proklamovaným editory časopisu patří zaujmout vedle renomovaných odborníků také studenty či alespoň některé laiky.

„Sborníky jsou příliš svázané s akademickým prostředím a výsledky naší práce by neměly být adresovány pouze akademické či odborné veřejnosti. Jsme bohemistické pracoviště, tudíž obecná kultivace vjadřování či pomoc při orientování v literatuře, tříbení čtenářského vkusu je, myslím, legitimní součástí našeho působení,“ řekl Žurnálu UP doc. L. Machala, vedoucí Katedry bohemistiky FF UP. Volbu časopisecké podoby motivoval rovněž fakt, že distribuce sborníků je nedostatečná a že u nich prakticky nefunguje individuální prodej. „Sborníky se pouze zasílají různým institucím, případně referujícím, jedná-li se o sborník z konference. Zřejmě ne náhodou pak registrační systémy publikačních (badatelských) aktivit hodnotí příspěvek ve sborníku nulou,“ dodal.

Bohemica Olomucensia 1 (Litteraria) mají svou ústřední část v bloku literárněvědných a teatrologických příspěvků věnovaných Olomouci, resp. jejím kulturním dějinám. Ostatní studie a články jsou rozděleny do tematicky a chronologicky strukturovaných oddílů Historiografica et monografica, Teoretica a Varia. Posledně jmenovaný oddíl přináší hlavně informace o dění a událostech na Katedře bohemistiky FF UP.

Každoročně by se měla objevit minimálně tři čísla nového bohemistického periodika, na jehož grafické podobě a technickém zpracování mají svůj nezanedbatelný podíl také posluchači editorského studijního programu Katedry bohemistiky FF UP. První číslo časopisu *Bohemica Olomucensia* vydalo Vydavatelství UP a je k dostání v prodejné skript, která jej může zaslat také případným mimoolomouckým zájemcům. -map-

PSUP projektový servis • projektový servis

Přehled projektů podaných do OP VK – Prioritní osy 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Oblasti podpory 2.4 Partnerství a sítě – 1. výzvy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato výzva byla zaměřena na podporu spolupráce mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými a vývojovými pracovišti a podnikatelským a veřejným sektorem, včetně vytváření komunikačních a interaktivních platform; na podporu vzdělávacích a školících aktivit vedoucích ke zvýšení vzájemné spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, výzkumnými a vývojovými pracovišti a podnikatelským a veřejným sektorem. Výzva byla dále zaměřena na vznik a podporu kontaktních míst institucí terciárního vzdělávání a výzkumných a vývojových institucí určených pro veřejnost a podnikatelský sektor a na pracovní a studijní pobyty a odborné praxe studentů, pedagogů, akademických pracovníků a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ukončilo 3. 4. 2009 přijímání projektových žádostí do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) – Prioritní osy 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Oblasti podpory 2.4 Partnerství a sítě.

Pracoviště UP	Počet podaných projektů	Celková výše požadované dotace (v Kč)
FF	2	11 236 596,40
FTK	1	5 410 080,10
LF	2	39 113 177,48
PdF	1	10 586 570,00
PřF	5	63 744 324,99
VTP UP	1	17 747 669,00
celkem	12	147 838 417,97

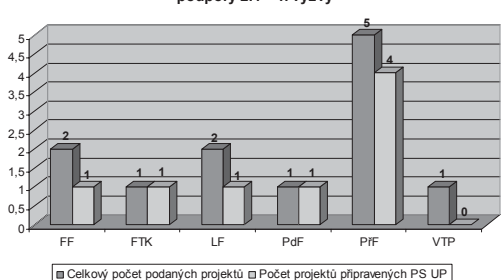
Celková finanční alokace na tuto výzvu činila 625 000 000 Kč.

Univerzita Palackého se do této výzvy zapojila podáním 12 projektů o celkové výši požadované dotace 147 838 417,97 Kč (viz tabulka.)

Seznam schválených projektových žádostí bude vyvěšen na internetových stránkách MŠMT.

Projektový servis UP se aktivně podílel na přípravě osmi z výše uvedených projektových přihlášek o celkové výši požadované dotace 80 026 809,18 Kč (viz graf).

Podíl PS UP na přípravě podaných projektů do OP VK, oblasti podpory 2.4 – 1. výzvy

Bezdrátový internet pro zaměstnance UP a FNO

Přírodovědecká fakulta UP nabízí připojení k bezdrátovému internetu z domova pro zaměstnance celé UP.

V rámci služby **UPnet** nyní nově poskytujeme rychlost až 16 Mbit/s (upload i download) za 250 Kč měsíčně, pokud se připojíte nyní, dostanete **první dva měsíce zdarma**. Rozhodnutím děkana, prof. J. Ševčíka, Ph.D., jsou všichni zaměstnanci PřF osvobozeni od měsíčních plateb – internet je pro ně zdarma.

Jedná se o nevyhodnější nabídku vysokorychlostního internetu na trhu, kterou nabízíme i zaměstnancům na dohodu, postgraduálním studentům a emeritním profesorům.

Výhodou je přímý přístup do lokální sítě UP s přístupem do STAGu nebo vědeckých databází. Podmínkou pro připojení je zakoupení přijímacího zařízení v ceně cca 4500 Kč (v případě, že službu nebudete chtít využívat, zařízení zpětně odkoupíme) a viditelnost jednoho z šesti přístupových bodů, jejichž seznam naleznete společně s podrobným postupem pro připojení na adrese www.upnet.upol.cz.

Informace pro zaměstnance na webu UP

Informace určené zaměstnancům Univerzity Palackého jsou nyní soustředěny pod jednou adresou www.upol.cz/zamestnanci. Najdete zde užitečné rady z oblasti pracovního práva, informace vysokoškolských odborů, dokumenty, normy a formuláře univerzity, ale třeba i praktická doporučení a návody k používání počítačové sítě a e-mailu na UP. Ze stránek je také možné si stáhnout nově podepsanou kolektivní smlouvu UP a brožuru *První kroky zaměstnance UP*.

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea převzal 7. 4. z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP prof. J. Fiala, CSc. Badatelská a bohatá publikační a ediční činnost dlouholetého člena Katedry bohemistiky FF UP je zaměřena zejména na kulturní dějiny Moravy. Prof. J. Fiala se významně podílí na činnostech, které mají celouniverzitní, mnohdy i širší charakter. Je iniciátorem a garantem akreditovaného bakalářského programu, jenž je zaměřen na ediční praxi. V široké míře se podílí na vědecko-organizační práci, je členem Vědecké rady FF UP, redakční rady Žurnálu UP a mj. také předsedou oborové rady oboru Teorie literatury.

-red-, foto -mo-

Projekty pro Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (VaVpI) (2007-2013)

Univerzita Palackého usiluje o výstavbu a rekonstrukci objektů, jež by měly sloužit výuce, vědeckému bádání a výzkumným aktivitám a které by s vnitřním vybavením dosáhly hodnoty devíti miliard korun. Prostřednictvím operačního programu Věda a výzkum pro inovace bude bojovat o 6,9 mld. korun. Do konce dubna mělo být Řídícím orgánu – tj. Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR – předloženo pět olomouckých projektů, které jsou připravovány pro prioritní osu dva*. Z odpovědi jednoho z řešitelů však vyplynulo, že MŠMT obdrží ke stanovenému datu první výzvy pouze čtyři univerzitní projekty. Ten pátý bude ke stejnému orgánu předložen v druhé výzvě plánované na podzim 2009. O jaké projekty se tedy jedná a co mohou Univerzitě Palackého i celému regionu přinést?

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum

Období 2009–2012, celkem 6940m² nové užitné plochy

Přírodovědecká fakulta, lokalita Holice, ulice Šlechtitelů

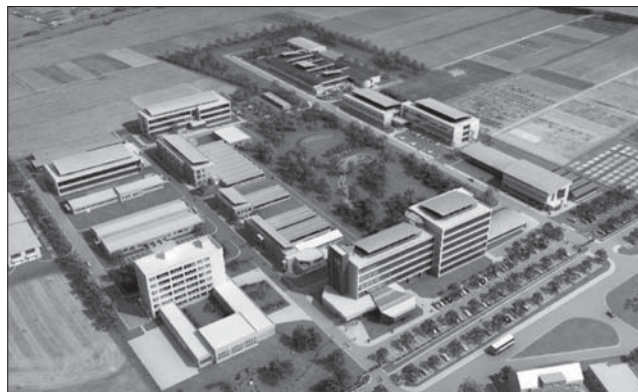
Jedním z cílů tohoto projektu a žádané investice je integrace a podpora vzdělávání, vědy a výzkumu, vybudování výzkumné infrastruktury, vytvoření pracovních míst a rozvoje lidských zdrojů. Nové centrum by mělo být postaveno v lokalitě Holice a Envelopa. Jak pro Žurnál uvedl prof. I. Frébort (PřF), koordinátor projektu a zároveň proděkan pro mezinárodní záležitosti a statutární zástupce děkana, příprava projektové žádosti vstupuje do závěrečné fáze. „Projekt bude podán v termínu pro 1. výzvu prioritní osy 2 OP VaVpI, tedy k 30. 4. 2009,“ řekl.

Velmi podstatným cílem projektu je také centralizace a posílení infrastruktury vědy a výzkumu zejména v oblasti rostlinných biotechnologií a zemědělského výzkumu. Tento ambiciózní projekt zahrne vybudování nového moderního Centra molekulární biologie a genetiky a výstavbu nového Technologického centra, které by mělo sloužit především ke spolupráci s komerčním sektorem a integraci nových výzkumných týmů. Jeho prostřednictvím získá UP celkem 6 940m² nové užitné plochy.

Projekt je podložen pravomocným územním rozhodnutím a předběžnou studií proveditelnosti. Připravila jej Přírodovědecká fakulta UP ve spolupráci s Ústavem experimentální botaniky AV ČR, v. v. i. (ÚEB) a Výzkumným ústavem rostlinné výroby, v. v. i. (ÚRV). „Náš projekt patří mezi ‚střední‘ projekty s rozpočtem přibližně 950 mil. Kč. Ty by měla posuzovat odborná komise na úrovni řídicího orgánu, tedy MŠMT.

Plánované zahájení projektu je 1. 1. 2010, stavba by měla být zahájena po dokončení výběrového řízení na podzim 2010. Provoz centra v nových objektech by pak měl postupně nabíhat během let 2012–2013, dodal koordinátor projektu prof. I. Frébort. A jaká je jeho představa o ideální spolupráci mezi biotechnologickým a zemědělským výzkumem a komerčním sektorem? „Projekt našeho ‚hanáckého‘ centra navazuje na zemědělství a šlechtitelství,

které bylo na Hané historicky hlavním zdrojem obživy a bohatství. Tuto tradici bychom chtěli oživit vytvořením centra, které přinese do tohoto odvětví zcela nové metody a postupy, zejména v oblasti molekulární genetiky a biotechnologie. V centru soustředíme nejlepší vědecké kapacity z regionu v tomto oboru, a to z Univerzity Palackého, Ústavu experimentální botaniky AV ČR a Výzkumného ústavu rostlinné výroby. Rostlinná a zemědělská biotechnologie jako výrobní odvětví v regionu a v celé ČR víceméně chybí, přestože přináší zajímavé produkty s vysokou přidanou hodnotou. Výsledky našeho výzkumu jsou aplikovatelné například při vývoji moder-

ních metodik šlechtění a nových odrůd plodin (s vyššími výnosy, odolností vůči vlivům počasí a škůdcům a šetrnější k životnímu prostředí), získávání nových zdrojů surovin pro potravinářský a farmaceutický průmysl, zlepšení kvality potravin a jejich kontroly apod. Naším hlavním cílem je rozvinout tato odvětví na Hané a přivést do regionu nové partnerské firmy, a to zejména prostřednictvím aplikačního potenciálu našich vědeckých výsledků a nabídkou kvalitních absolventů biologických oborů. V současné době se rozbíhá spolupráce s významnými společnostmi, které dávají projektu perspektivu přesáhnout svými produkty rámec regionu i celé České republiky.“

Národní centrum výzkumu a podpory pohybové aktivity a zdravého životního stylu (NAVPA)

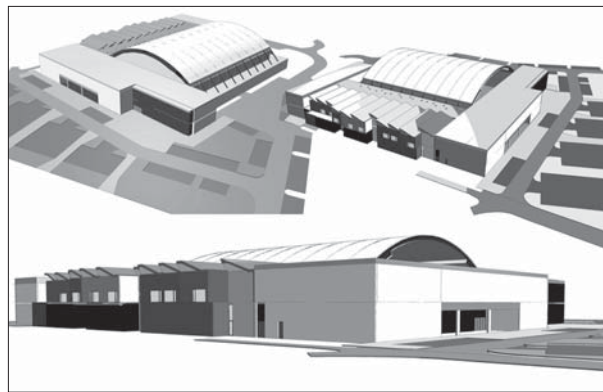
Období 2011–2012, celkem 5000m² nové užitné plochy

Fakulta tělesné kultury ve spolupráci s Lékařskou a Přírodovědeckou fakultou UP, Sportovní hala, Lazce

Cílem projektu NAVPA je vytvořit vědecké a infrastrukturní podmínky pro komplexně pojaté regionální výzkumné centrum pohybové aktivity, pohybové funkčního systému a zdravého životního stylu a co nejširšího spektra různých skupin obyvatel a pacientů, a to jak v etapě preventivní, tak i v etapě terapie, rekonvalescence a rekondice. Autoři projektu chtějí vytvořit podmínky pro dlouhodobé řešení celostátních výzkumných úkolů, zjišťování stavu a trendů v pohybové aktivitě obyvatel ve vazbě na prostředí, zdravotní a psychosociální faktory.

Realizace projektu umožní prohloubit regionální charakter výzkumných aktivit Fakulty tělesné kultury UP ve prospěch dalších regionů v ČR i ve prospěch středoevropského výzkumného prostoru (zejména pro nové členy EU – Slovensko, Polsko, Maďarsko a Slovinsko). Projekt NAVPA reprezentuje významný potenciál pro uplatnění výzkumných poznatků z oblasti kinantropologie a biomedicíny v mnoha odvětvích aplikační sféry. „Byla již dokončena dokumentace pro územní řízení, která je formální podmínkou pro podání projektu. Přípravný tým společně s konzultanty dokončuje vyplňování ‚nekonečných‘ formulářů obsahujících všechny představitelné informace, počínaje složením výzkumných týmů až po obchodní a řídicí model centra, potřebné pro podání projektu. Zároveň dokončujeme získávání dokumentů, které mají stvrzovat naši budoucí spolupráci s aplikační sférou – s firmami, pojišťovnami, státními institucemi, zdravotnickými zařízeními, které jsou s námi na projektu připraveny spolupracovat“, řekl Žurnálu dr. R. Šlachta, koordinátor projektu a zároveň prodě-

kan pro rozvoj a vnější vztahy FTK UP. Dodal, že v případě úspěšné obhajoby před řídicím orgánem, tedy MŠMT, bude stavba zahájena podle chystaného harmonogramu, v červnu 2010. „Cílem je také nabídnout zájemci a vzniklý potenciál zájemcům z aplikační sféry. Společně bychom rádi vybudovali systém obousměrného přenosu poznatků mezi vědecko-výzkumnou institucí a aplikační sférou, a tím přispěli k využívání přístupů založených na důkazech i v oblastech pohybových aktivit a životního stylu, kde to dnes není zcela běžné. Touto aktivitou bychom přispěli k řešení společensky závažné problematiky stálého poklesu úrovně pohybové aktivity, a s tím souvisejících negativních zdravotních vlivů,“ řekl dr. R. Šlachta. Svou představu o propojení realizace pohybové aktivity s kinantropologickým a biomedicínským výzkumným programem pak komentoval slovy: „Pro velkou část námi plánovaného výzkumu je ‚nezbytnou podmínkou‘ člověk či ještě lépe skupina lidí s realizující pravidelnou, řízenou zátěží, a to v co možná nejširší dostupné škále typů a režimů. Vybudovat tento typ prostředí s bezprostředním napojením na komplexně vybavené laboratoře je infrastrukturním základem projektu. Zajistit jeho komplexní výzkumné a ekonomické fungování s dostatečnými výstupy realizovanými ve spojení s partnery z aplikační sféry je pak celkovou ambicí projektu.“

Projekty pro Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (VaVPI) (2007–2013)

Ústav molekulární a translační medicíny – Projekt BIOMEDREG

Období 2009–2012, celkem 4278m² nové užité plochy

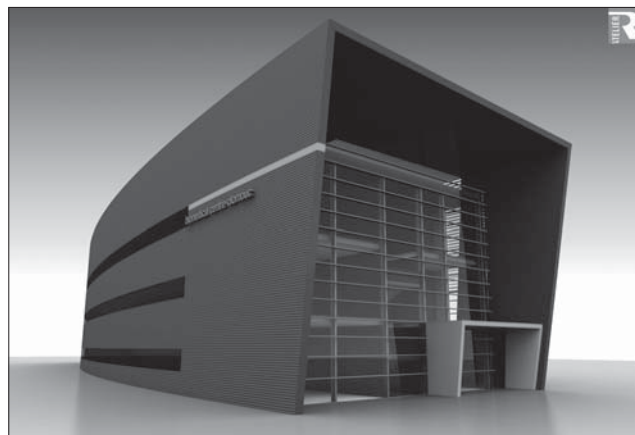
Lékařská fakulta, lokalita Teoretické ústavy, Hněvotínská ulice

Hlavním cílem projektu Biomedicína pro regionální rozvoj a lidské zdroje (BIOMEDREG) je získávání nových poznatků v oblasti základní a translační biomedicíny. Primárním posláním je využití a další rozšíření již existující kvalitní vědeckovýzkumné činnosti ve jmenovaných oblastech na Univerzitě Palackého. Partnerskými institucemi univerzity jsou v tomto projektu Fakultní nemocnice Olomouc a některá pracoviště Akademie věd ČR. Projekt si klade za cíl vybudovat technologickou infrastrukturu a platformu pro molekulárně orientovaný a translační biomedicínský výzkum s cílem porozumět molekulární podstatě rakoviny, zánětů a ojedinelých onemocnění.

Nové centrum nabídne především zázemí špičkových laboratoří a pracoven, ale rovněž kvalitní provozní zázemí pro následující aktivity:

- studium mechanismů vzniku a léčby nádorových onemocnění, zánětlivých onemocnění a onemocnění s nízkým výskytem;
- vytvoření národní platformy pro chemickou biologii a vývoj léčiv;
- identifikace nových cílů a diagnostických postupů směřujících k individualizované terapii;
- studium molekulárních mechanismů přírodních látek v chemoprevenci a jejich klinický vývoj jako chemoprotektivní a chemoterapeutické protinádorové látky.

Podrobnější informace o projektu jsou dostupné na jeho webovské stránce www.biomedreg.eu.

Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů

období 2009–2012, celkem 5499 m² nové užité plochy

Přírodovědecká fakulta, lokalita Holice, ulice Šlechtitelů

Velkou snahou Přírodovědecké fakulty UP je poskytovat pracovní příležitosti novým odborníkům na úrovni doktorů (Ph.D.). Projekt Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů má podpořit odborníky v aplikovaném fyzikálním, optickém a chemickém výzkumu s orientací na nanotechnologie. „Perspektivita nanotechnologií souvisí s tím, že v oblasti nanosvětla mají procesy a materiály jiné vlastnosti než v makrosvětě. To souvisí s kvantově mechanickým chováním systémů nanometrových rozměrů. V konečném důsledku můžeme získat materiály o jiných, nových vlastnostech“, řekl o jednom z nejperspektivnějších oborů výzkumu prof. M. Mašláň (PřF), koordinátor projektu a zároveň vedoucí Katedry experimentální fyziky.

Stěžejním prvkem centra bude vazba na výzkumná pracoviště Univerzity Palackého a podpora vzniku nových firem zaměřených na sofistikované technologie. V holickém areálu bude vybudováno Výzkumné centrum nanomateriálů určené hlavně k rozvoji nanotechnologií a také špičkově vybavené Technologické centrum. To by mělo posílit spolupráci mezi univerzitními vědci a aplikační sférou. Rozšíří se také nezbytná výměna technologií a zakládání inovačních firem ve Vědecko-technickém parku UP. „Pokud projekt uspěje předpokládá se zahájení jeho realizace na počátku roku 2010,“ uzavřel prof. M. Mašláň.

Centrum klinického výzkumu (CLINREC)

Období 2009–2013, rekonstruovaná plocha centra 1000 m²

Lékařská fakulta, lokalita Fakultní nemocnice Olomouc

Projekt navrhuje integraci materiálních a lidských zdrojů vybraných klinických laboratoří Lékařské fakulty UP a ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Olomouc jako hlavním partnerem založení Centra klinického výzkumu v regionu střední Moravy. V centru budou studovány mechanismy komplexních civilizačních chorob, poruch souvisejících se stresem, dědičných a degenerativních nemocí a bude analyzována podstata léčebných zásahů do organismu a predikce léčebné odpovědi. Praktickým výstupem výzkumu budou nové biomarkery nemocí a nové diagnostické a léčebné přístupy. Centrum, opírající se o stávající vědecký potenciál předních výzkumných týmů, získá prostřednictvím dotace z evropských fondů přístup k nejnmodernějšímu metodickému zázemí a nabídne možnost odborné přípravy a pracovní příležitosti mladým vědeckým pracovníkům. „Ačkoliv část týmu CLINREC se účastnila přípravy velkého projektu centra biomedicínského výzkumu od roku 2007, ke konsolidaci našeho projektu došlo na podzim 2008, poté co z pre-screeningu vyšlo doporučení rozdělit velký projekt na několik lépe zacílených běžných (středních) projektů. V současnosti máme ustaveny participující laboratoře, výzkumné týmy, přístrojové vybavení a rozpracovanou studii udržitelnosti projektu, jednáme o získání prostor k rekonstrukci v areálu FNO a připravujeme projekt k podání do 2. výzvy plánované na podzim 2009“, řekl Žurnálu UP doc. P. Hlušík, koordinátor projektu, jehož domovským působištěm je Neurologická klinika LF a FNO.

Hlavním cílem tohoto projektu je vytvořit novou základnu klinického výzkumu v regionu střední Moravy, vytvořit unikátní školicí pracoviště se specializací na klinický výzkum, získat nové poznatky o podkladech a mechanismech významných onemocnění a jejich léčby a aplikovat je při tvorbě klinických doporučení a standardů diagnostiky a léčby, zvláště v regionální zdravotní péči. „Vzhledem k délce hodnotícího procesu odhadujeme zahájení rekonstrukce na závěr roku 2010“, řekl doc. P. Hlušík závěrem.

Připravila M. Hronová

*Univerzitním projektům prioritní osy čtyři se budeme věnovat v některém z příštích čísel Žurnálu.

Rektor Univerzity Palackého vyhláší
**soutěž o „Cenu rektora UP
 za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci
 studentů bakalářských a magisterských
 studijních programů v roce 2009**

a) vydanou tiskem; b) předloženou jako rukopis či uměleckého díla.

Cena rektora Univerzity Palackého se uděluje za práce v oboru a) biomedicínských věd; b) zdravotnických věd; c) matematiky; d) fyziky; e) chemie; f) biologie; g) věd o zemi; h) kinantropologie; i) pedagogických věd; j) psychologických věd; k) jazykovědy; l) literárních věd; m) teorie a dějin umění; n) muzikologie; o) teorie a dějin divadla, filmu a médií; p) za realizaci uměleckého díla; q) ostatních věd.

Autor oceněné práce obdrží finanční odměnu ve výši 3500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP. Cena nemusí být udělena v každém z vyhlášených oborů.

Přihlásit je možno seminární (ročníkové), bakalářské, diplomové a jiné studentské práce, popřípadě jejich ucelené části (do soutěže nebudou přijaty práce, které již byly přihlášeny v minulých letech). Do soutěže je možno předkládat jen práce vzniklé v probíhající kalendářní ročníku a v roce předcházejícím. Práce předkládají jejich autoři ve dvou vyhotoveních ve standardní úpravě (pevně spojené listy) současně s vyjádřením vedoucího práce spolu s přihláškou, která je přílohou vyhlášení. U bakalářských a diplomových prací doloží studenti posudky oponentů. U ostatních prací, které ještě nebyly oponenty, navrhne vedoucí práce dva oponenty. Realizace uměleckého díla se může doložit fotografickým, případně jiným záznamem. Práce se odevzdávají na úseku prorektorky pro záležitosti vědy a výzkumu.

Práce ucházející se o Cenu rektora UP se předkládají dají **do 30. 9. 2009**. Komise jmenovaná rektorem UP předložené práce posoudí a vybrané práce navrhne rektorovi UP k ocenění.

Rektor Univerzity Palackého vyhláší

**„Cenu rektora
 pro nejlepší sportovce z řad studentů UP“
 pro rok 2009**

Cena rektora se uděluje jednotlivcům za nejlepší sportovní výsledky, kterých dosáhli v akademickém roce 2008/2009. Návrhy na ocenění mohou podávat všichni členové akademické obce UP v Olomouci. Ocenění obdrží finanční odměnu ve výši 3500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP. Návrhy se předkládají **do 30. 9. 2009** na úsek prorektorky pro záležitosti vědy a výzkumu. Komise jmenovaná rektorem UP předložené návrhy posoudí a navrhne studenty k ocenění.

Děkan Fakulty tělesné kultury UP
 vypisuje

**výběrové řízení
 na obsazení 1 místa VŠ pedagoga –
 odborného asistenta**

**pro Katedru funkční antropologie a fyziologie
 pro obor Funkční anatomie, funkční antropologie
 a ekologie člověka**

Kvalifikační předpoklady: vzdělání VŠ – absolvent Mgr. v příslušném oboru s praxí nejméně tři roky. Předpoklad pro pedagogickou, vědeckou a publikační činnost, aktivní znalost cizího jazyka, práce na PC, samostatnost, morální bezúhonnost.

Předpokládaný nástup: 1. 9. 2009 nebo dle dohody. Pisemnou přihlášku, doloženou strukturovaným životopisem a přehledem dosavadní odborné praxe včetně kopií dokladů o vzdělání a seznamu publikační činnosti zašlete **do 30 dnů** od zveřejnění na stránkách www.upol.cz (úřední deska – pracovní nabídky) na personální oddělení FTK UP, Třída Miru č. 115, 771 11 Olomouc.

Kontaktní osoba: V. Holubová, personální ref. FTK UP, tel: 585 636 032, e-mail: vera.holubova@upol.cz.

Příjem přihlášek do: 21. 5. 2009.

**Popularizace vědy očima nastupující vědecké generace
 Doktorandi představují své disertační práce**

V říjnu loňského roku vyhlásila redakční rada Žurnálu UP (Žurnál č. 6/roč. 18, str. 6) **Doktorandskou cenu ŽUP o nejlepší popularizační disertace**. Doktorandi byli vyzváni, aby do redakce univerzitního týdeníku zaslali krátký popularizační text, v němž by představili svou disertační práci jazykem srozumitelným i kolegům z jiných oborů či laikům. Formu ocenění zformulovala redakční rada dvojí: student, jehož příspěvek bude publikován, obdrží cenu 1000 Kč; na konci daného ročníku ŽUP navíc redakční rada vybere tři nejlepší publikované příspěvky ke zvláštnímu ocenění.

Na počátku tohoto semestru se redakční rada rozhodla vybrat prozatím tři příspěvky, které doporučila ke zveřejnění. Jedná se o témata z oblasti lékařských, přírodních a pedagogických věd. V tomto čísle přinášíme další z nich:

„Poevropštění“ české rozvojové pomoci

Každý pátý člověk na světě si za jeden den vydělá méně než jeden dolar. Budeme-li vycházet z předpokladu, že na Zemi žije 6,5 miliardy lidí, je extrémní chudobou postíženo zhruba 1,3 miliardy obyvatel naší planety. Kdybychom je postavili vedle sebe, zaplnili by plochu 250 000 fotbalových hřišť, a řetěz z jejich těl by třicetkrát obmotal zeměkouli.

Jedním z nástrojů, jak bludný kruh extrémní chudoby rozetnout, je zahraniční rozvojová pomoc. A právě touto oblastí se zabývá má disertační práce. Ústřední téma představuje otázka, jak ovlivnil vstup České republiky do Evropské unie českou rozvojovou politiku. ČR se totiž zavázala přijmout a dodržovat evropskou legislativu v této oblasti okamžikem vstupu, a to bez výjimek a přechodných období. Ptáte se, proč mě zajímá zrovna vliv Evropské unie? Inu, Evropská komise je v celosvětovém měřítku druhým největším dárce zahraniční rozvojové pomoci. Vezmeme-li v úvahu EU jako celek, pak se EU dostává na místo první, neboť poskytuje více než polovinu celosvětové zahraniční rozvojové pomoci.

Má disertační práce si klade za cíl zodpovědět celou řadu otázek. Bylo potřeba po vstupu ČR do EU vytvořit nové instituce zabývající se rozvojovou pomocí? Jaké nové šance a příležitosti se otevřely našim nevládním organizacím a soukro-

mým firmám? Obstojí v silné konkurenci subjektů z jiných členských zemí? Pomáháme nyní více nejchudší oblasti světa, subsaharské Africe, která je největším příjemcem unijní rozvojové pomoci, avšak kterou jsme doposud poněkud zanedbávali? Zvýšil se objem českých prostředků po to, co se ČR vůči EU zavázala k plnění finančních závazků? Změnila se míra a způsob vzájemné spolupráce mezi ČR a jinými dárci? Jak může tak malá země, jakou je ČR, ovlivňovat evropskou rozvojovou politiku? Právě na tyto otázky (a mnohé další) ve své práci hledám odpovědi.

Oblast rozvojové pomoci je nesmírně zajímavá, fascinující a velmi smutná záležitost. Pomocí své disertace bych ráda přispěla k diskusi na toto důležité téma, jež je u nás bohužel stále do značné míry opomíjeno.

Mgr. M. Meislova, Ph.D. studentka na Katedře politikologie a evropských studií FF UP, (vedoucí disertační práce Evropeizace české zahraniční rozvojové pomoci doc. P. Šaradin, Ph.D.)

Soutěž o Doktorandskou cenu Žurnálu UP pokračuje

Chcete-li se i Vy zúčastnit soutěže o nejlepší popularizační své disertační práce, neváhejte a zašlete na adresu redakce krátký popularizační text, ve kterém přiblížíte zpracovávané téma ostatním členům univerzitní obce. Text by měl být dlouhý 1800 až 2200 znaků, a spíše než aby informoval odborníka v exaktních pojmech, měl by přitáhnout laika k tomu, aby si článek přečetl. I další došlé příspěvky posoudí redakční rada a rozhodne o jejich zařazení do ŽUP a o případném pořadí pro uveřejnění. Kriteria hodnocení bude především zajímavost podání – má jít o populárně naučný text. Zúčastnit se mohou studenti doktorských studijních programů na UP a zaměstnanci UP, kteří jsou studenty doktorských studijních programů na jiné škole. Práce zasílejte e-mailem ve formátu doc. na adresu velena.mazochova@upol.cz.

OHLÉDNUTÍ

Druhý literární večer s osobnostmi vědecké literatury

Reakce na společný večer Literárního klubu Olomouc a Vydavatelství UP v roce 2008 byly natolik příznivé, že po roce bylo iniciováno jeho opakování. K tomu došlo v pondělí 23. 3. opět v Besedním sále Muzea umění Olomouc. Koncepční, ale i programovou iniciativu projevilo Vydavatelství UP do té míry, že se obětavě zhostilo celé přípravy večera a LKO jen participoval jako spoluorganizátor.

Pozvání k aktivní účasti na literárním večeru, který proběhl v Besedním sále Muzea umění Olomouc, přijali prof. M. Duda, DrSc., doc. Z. Šiška, CSc., PhDr. M. Viktorík, Ph.D., prof. Z. Příkrýl a Mgr. L. Rusek. Večerem hosty v roli moderátorky provázela ředitelka VUP RNDr. H. Dziková. Pohotově střídala podle přání hostů formu rozhovoru a volných projevů, což umožnilo vystříhat se stereotypu a dát prostor osobnostem literatury, aby se projevíly nejen jako osobnosti s velkou erudicí, ale i s ohledem na své autorství i jako svébytní myslitelé. Oceněna byla fundovanost prof. M. Dudy, jazyková propojenost lingvisty a básníka doc. T. Šišky, tématicky bohaté bádání historika M. Viktoríka, zasvěcené „zakofenění“ v hanáctině, které s humorem sobě vlastním demonstroval prof. Z. Příkrýl, ale i filozoficky uchopené naděje, jimiž je stále naplněn grafik a básník L. Rusek.

Všichni přítomní ocenili, že literárnímu večeru tentokrát věnovali svou přízeň nejvyšší představitelé Univerzity Palackého, zejména její rektor prof. L. Dvořák, CSc., a prorektor prof. J. Ulříchová, CSc., a JUDr. Mag. iur. M. Malacká, Ph.D., MBA.

B. Kolář, foto - mo-

Let's UP**Vzlétnete za vzděláním se studenty FTK!**

Studenti FTK UP pořádají **ve středu 6. 5.** přátelské setkání se studenty středních škol, na němž představí své studijní obory netradičním způsobem – formou her a soutěží. Akce začíná v 9 hod. na Atletickém stadionu v Olomouci a předpokládáný konec je ve 12.00. Prezentace vyvrcholí v 11 hod. losováním o hodinový let horkovzdušným balonem pro čtyři osoby. Akce je určena především studentům středních škol, kromě soutěže o let balonem se jí však mohou zúčastnit všichni příznivci FTK UP.

Další informace viz www.upol.cz/fakulty/ftk/informace-o-studiu/lets-up/.

Karneval APA: „Protiklady se přitahují“

Druhý ročník setkání studentů a absolventů oboru Aplikovaná tělesná výchova a spřátelených organizací uspořádala pod názvem *Karneval APA aneb Roztancujeme bariéry* Katedra aplikovaných pohybových aktivit FTK 3. 4. v Regionálním centru Olomouc. Partneři byly stejně jako v loňském roce i letos subjekty zabývající se prací s osobami se zdravotním postižením – Spolek Trend vozíčkářů Olomouc, Oblastní unie neslyšících Olomouc, Středisko rané péče SPRP Olomouc, o. s. Záblesk sdružení rodičů a osob s hluchoslepotou, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola DC 90, s. r. o., PARA consulting, České hnutí speciálních olympiád, Centrum APA.

Hlavní motto letošní akce znělo „Protiklady se přitahují“ a v jeho duchu také proběhlo i vstupní dramatické předtančení v podání studentů oboru Aplikovaná tělesná výchova. Součástí programu, který moderoval P. Holík (*Česko hledá Supers-tar*), bylo vystoupení tanečnicků a cvičenců seniorů z Chválkovic a taneční vystoupení „Duše v pohybu“ Spolku Trend vozíčkářů Olomouc pod vedením baletních mistrů manželů Globových.

Do karnevalové síně slávy byl uveden paralympijský vítěz z Barcelony, zakladatel a majitel firmy Medicco a zakladatel sdružení Para centrum Fénix V. Vašíček, který již několik let spolupracuje s pořadající katedrou v oblasti studentských praxí.

Nově byla vyhodnocena cena *APAC roku* určená pro studenta studijního oboru Aplikovaná tělesná výchova (od příštího roku i nově vzniklého studijního oboru Aplikované pohybové aktivity), kterou získal T. Vyhřídál

za svou práci z oblasti volnočasových aktivit dětí s onkologickým onemocněním. Již řadu let spolupracuje s onkologickým oddělením Fakultní nemocnice Brno a působí jako hlavní vedoucí vícedenních akcí pro děti a je jedním z vůdčích členů o. s. Krtek.

O. Ješina, -red-, foto archiv APA

Studentská unie UPOL, o. s.**zve širokou akademickou obec na tradiční****Olomoucký majáles****12. 5. v areálu pivního festivalu v Olomouci-Lazcích**

Přijďte oslavit svátek studentů a jara. Připraveny jsou pro vás nejen koncerty předních českých kapel a soutěž amatérských hudebníků „pi-faktor“, ale také bohatý doprovodný program. A to vše zadarmo! Více na www.ceskmajales.cz.

studentská právní poradna

Od založení evidence spisů v roce 2006 našla Studentská právní poradna PF UP řešení pro cca 400 případů. Spisy se postupem času staly jakousi pokladnicí návodů jak postupovat při nastalých komplikovaných situacích. Tentokrát vám prostřednictvím seriálu *Studentská právní poradna* nabízáme informace, jejichž prostřednictvím se můžete zorientovat v paragrafech souvisejících s odstupným.

Případ číslo čtyři: Jak na odstupné aneb Počítání mezi paragrafy

Institut odstupného byl zaveden prostřednictvím zákoníku práce, a to pro zmírnění negativních dopadů ukončení pracovního poměru na životní úroveň zaměstnance. Odstupné představuje poskytnuté plnění zaměstnavatele zaměstnanci. Zjednodušeně lze tvrdit, že se jedná o určitou formu odškodnění za ztrátu zaměstnání bez vlastního zavinení.

Právo na odstupné náleží zaměstnanci při skončení pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů stanovených v § 52 písm. a) až d) z. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění, (dále jen ZP), nebo dohodou uzavřenou z těchto důvodů. Výše odstupného je stanovena v § 67 odst. 1 ZP a odpovídá nejméně trojnásobku průměrného výdělku, v některých případech však až dvanáctinásobku průměrného výdělku.

Pro potřeby výpočtu odstupného se průměrným výdělkem rozumí průměrný hrubý měsíční výdělek (dále jen PMV) zjištěný podle §§ 351 až 362 ZP. PMV se rovná součinu průměrného hrubého hodinového výdělku (PHV), týdenní doby práce, určené v pracovní smlouvě zaměstnance (TDP), a koeficientu 4,348, jenž odpovídá průměrnému počtu týdnů v kalendářním měsíci, tedy $PMV = PHV \times TDP \times 4,348$.

PHV získáme tak, že dělíme celkovou hrubou mzdou nebo plat (bez náhrad na dovolenou), zúčtovanou k výplatě v rozhodném období, celkovou odpracovanou dobou v rozhodném období, včetně odpracované práce přesčas. Rozhodným obdobím

se rozumí předchozí kalendářní čtvrtletí, tj. např. leden až březen, duben až červen atd.

Podle § 67 odst. 3 ZP platí, že odstupné vyplácí zaměstnavatel v nejbližším výplatním termínu určeném pro zaměstnavatele pro výplatu mzdy nebo platu, pokud se nedohodne se zaměstnancem na výplatě odstupného v den skončení pracovního poměru nebo na pozdějším termínu výplaty. Účelem tohoto ustanovení, které přímo a výlučně určuje formu výplaty odstupného, je docílit jednorázového vyplacení odstupného, aby vyplacené odstupné představovalo finanční pomoc v době, kdy pracovní poměr skončil a bývalý zaměstnanec je bez zdroje příjmů.

Je-li výplata odstupného rozložena do několika splátek (zaměstnavatel tak postupuje, například když nemá dostatečné finanční prostředky), dohoda obsahující takové ustanovení je v této části relativně neplatná. Znamená to, že pokud s takovou formou výplaty zaměstnanec nesouhlasí a nepovažuje takové ustanovení za zavazující pro sebe ani pro ostatní subjekty, musí se neplatnosti tohoto ustanovení dovolat.

Právní úprava relativní neplatnosti podle ustanovení § 40a zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění, spočívá v tom, že právní úkon se považuje za platný, pokud se ten, na jehož ochranu je relativní neplatnost stanovena, neplatnosti nedovolá. Relativní neplatnosti právního úkonu je třeba se dovolat v tomto případě u zaměstnavatele. Pokud protistrana relativní neplatnost popírá, lze se dovolat relativní neplatnosti

u soudu podáním žaloby na určení neplatnosti právního úkonu, ale je nutné zvážit náklady řízení s tím spojené, případně jiné negativní důsledky tohoto postupu.

Výše odstupného záleží na správném vypočítání průměrného hrubého hodinového výdělku (PHV), proto by každý měl věnovat zvýšenou pozornost tomu, zda zaměstnavatel postupuje při jeho určení správně. Není-li si zaměstnanec jistý výší odstupného, neměl by nic podepisovat. Má právo si vše prostudovat a zkontrolovat všechny náležitosti. Všechny údaje potřebné k výpočtu odstupného by měl mít zaměstnanec nejen na své výplatní pásce, ale také v pracovní smlouvě. *Ve spolupráci s JUDr. M. Tomaszemk připravila M. Hronová*

Studentská právní poradna umožňuje studentům, aby v rámci klinické formy výuky získali praktické zkušenosti; zároveň poskytuje bezplatné právní poradenství nemajetným osobám, které nejsou zastoupeny advokátem nebo jiným právním zástupcem. Má konzultativní charakter a jejím cílem je objasnění všech podstatných okolností, jakož i poukázání na možná řešení případu.

Bezplatné právní poradenství pro všechny, kteří nemají přístup k placené právní pomoci!

Právní klinika Právnícké fakulty UP

je tu právě pro vás!

Více na: www.upol.cz/fakulty/pf/centrum-pro-klinicke-pravni-vzdelavani/.

Pane docente, smutek Vám nesluší!

Jelikož jsem pravidelným čtenářem univerzitního týdeníku, nemohla jsem si nevsimnout diskuse, která se rozhořela a týká se nezajmu studentů učit se německy. Ráda bych řekla pár slov na naši obranu a vznesla několik dotazů, o nichž si s doc. Millerem mile ráda u piva otevřeně pohovořím.

Snížený zájem žáků základních škol o německý jazyk je vsutku šokující, ale vzhledem k neustálému nedostatku (nebo spíše nevyváženosti) pedagogů, a to nejen na základních školách, nedává ředitelům vzdělávacích institucí mnoho šancí na výběr. Vezmu-li to úplně od podlahy, podívejte se třeba na mateřské školy. Jaká je v dnešní době možnost zapsat pětileté dítě do kurzů němčiny? Mám malého sourozence, a tak vím, jaký je to problém. Ač bychom rádi, není kam se obrátit. Snad i to je jeden z důvodů, proč se angličtina stává čím dál tím více žádanou. Samotnou mě to velice mrzí, proti němčině nic nemám a ráda bych, aby situace byla jiná, ale stav našeho školství to prozatím neumožňuje!

Pane docente, nevím, jaká byla situace za Vašich studijních let, ale z vlastních zkušeností mohu potvrdit, že i přes zájem rodičů, aby jejich dítě studovalo ten či onen jazyk, nebylo mnohdy možno se zcela svobodně rozhodnout. Připouštěla se alternativa, že byl-li žák přidělen do skupiny dejme tomu angličtinářů a chtěl a měl možnost vyměnit se s někým, kdo prahl po studiu tohoto jazyka, dovolili mu přestup, ale nešlo o zcela běžné praktiky. Navíc, kdo na základní škole ví, že půjde na vysokou studovat historii? Na střední škole mají studenti sice větší možnost výběru druhého jazyka, ačkoli i zde je ve výsledku každý jedinec podřízen zájmu ostatních spolužáků a možnostem školy, a kdo by nepodleh kroužku exotiky a namísto němčiny, vezmeme-li v úvahu, že jde o angličtináře, si nevybral francouzštinu, španělštinu, italštinu nebo dokonce ruštinu, o níž je stále větší zájem? Jistě, když ovládám anglický jazyk, proč bych nedal(a) přednost

jiným, i když naše země byla v průběhu dějin německo-jazyčným prostorem?

Ač mě to mrzí, musím odsouhlasit Vaše konstatování, že mnoho studentů historie neumí německy (já bohužel patřím mezi ně), ale rozhodně s Vámi nesdílím názor, že nás naše neznalost nevzrušuje a nejevime zájem vzít tuto řeč „na milost“ (viz Žurnál č. 20). Jistě mi kolegové historici dají za pravdu (pokud ne, tak se omlouvám za generalizaci), když veznu návrh, o němž se zmínil již dr. Klupal v Žurnále č. 23, že „jestli jde o to, že studenti historie by němčinu na určitém stupni měli ovládat, není přece nic lehcího než jim to vypsat jako předpoklad ke studiu“, anebo ještě lépe, zavést povinnou výuku německého jazyka, zejména pro začátečníky, a připravit jim potřebám katedry, tj. aby ve výsledku byli „všichni“ schopni daným jazykem hovořit, psát v něm a hlavně číst německé archíválie (to platí především pro absolventy oboru historie/archivnictví, ale ani dvouoborářů nemusí být výjimkou). Ono totiž ovládat německý jazyk ještě neznamená, že bez větších problémů porozumíme středověkým a raně novověkým pramenům, jak správně podotkla prof. Fialová v článku „Zachraňte (me) němčinu“ v Žurnále č. 23. Stejně jako naše rodná mluva prošla dlouhým vývojem (protože studují druhým oborem českou filologii a absolvovala jsem seminář Historická mluvnice, vím, o čem mluvím), u němčiny tomu určitě nebylo jinak (kolegové germanisté má slova jistě potvrdí). Pokud je mi známo, na Katedře germanistiky existují semináře pro studium starších německých textů, ale jakožto studentka dvou kateder vím, jak je těžké připravit svůj rozvrh časovým možnostem a nalézt prostor pro semináře jiných kateder je obtížné. Proč něco podobného nezavedete přímo pro historiky v rámci povinných předmětů?

Tato krátká polemika sice nic nemění na skutečnosti, že německy prostě neumíme, a tudíž téměř všechny pokusy přinést na seminář německý text skončí přesně tak, jak jste situaci popsal, tj. sám si jej přeložíte a vyložíte. Pane docente, možná to vyzní jizlivě, ale na Katedře historie studuji už nějaký ten pátek, a tak si mohu dovolit tvrdit, že nejde pouze o neznalost němčiny, ale také latiny a dalších evropských jazyků, které by nám otevřely nové možnosti. Jenomže kdy a jak to máme stíhat? Kupříkladu já bych se velice ráda pořádně naučila německy, latinsky, francouzsky a italštinou, abych musela trávit hodiny u počítače a slovníků s pocitem, že můj boj s cizojazyčným textem je ve výsledku občas téměř ztracen. Při vši úctě, díky povinnostem, které máme vůči pedagogům FF UP (doufám, že to nikdo z vás nevezme osobně), nám nezbyvá moc času a ani síl na vlastní (vedlejší) samovzdělávání, ačkoli bychom si to strašně moc přáli ...

Autor: P. Štary

Z. Harašťová,
studentka Katedry historie FF

Dobré ráno, angličtináři PdF UP

Jsem rád, že patřím k těm pomalejším lidem. Článek „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“ ve mně vzbudil nezádoucí emoce. Že jsem nebyl sám, kdo se cítil uražen Katedrou anglického jazyka PdF UP (KAJ), o tom svědčí ostrá odzvuha pracovníků některých pracovišť naší fakulty, kteří je přišli rozhořčeně prezentovat na AS PdF UP. Za autorský kolektiv měla odvahu přijít jen dr. B. Babická. (Vím, že některé kolegyně měly i jiné povinnosti, ale o mnohých to také něco vypovídá.)

Dr. B. Babická se domnívá, že tvar „studentohodina by mohla vypadat“ svědčí o tom, že to není konkrétně na někoho určitého. V šestém odstavci tomu tak skutečně je, ve třetím však „by“ chybí. Kromě toho je jasné, že jde o situaci na PdF, jde o odměňování, o finance kateder. Nic hypotetického, jednání s vedením KAJ vede paní děkanka již dlouhou dobu, to nepopírá ani vedoucí katedry. Podobná jednání absolvovali všichni vedoucí kateder. Skoro všichni pochopili situaci ve financování vysokých škol. Ta je čím dál smutnější, ale skoro všichni dělají všechno možné pro minimalizaci dopadů na jednotlivé fakulty a pracoviště. Jen naše KAJ sladce spala dál, protože angličtina je podle nich něco výjimečného. Je celá zmatená z toho, že my ostatní si to už dávno nemyslíme. A proto píší o zmatcích těch druhých, o tom jak oni pracují. My, co přednášky čteme česky, jsme prý odpočatí. Proto ale můžeme přečíst každý v průměru nesrovnatelně více seminářích a diplomových prací, hodnotit různá portfolia, sedět u státnic nejen svých předmětů, číst disertační práce pracovníků KAJ (dost jich má Ph.D. z pedagogiky) atd.

Konkrétně ke zmatkům:

KAJ tvrdí, že s nimi nikdo situaci neprobíral, bez upozornění jim bylo sebráno osobní ohodnocení. Jejich tvrzení obsahuje dvojitou lež. První jsem popsal, osobní ohodnocení, které se na jiných katedrách dává za práci navíc (dobrá práce je skoro povinností, za ní náleží základní tarifní plat, říká naše ředitelka), jim bylo pouze sníženo (a to udělal jejich vedoucí plošně, jak řekla dr. B. Babická) na základě snížení celkové sumy pro katedru, která ani po roce a půl nereguluje na připomínky vedení.

„Ale abych jen nehaněl. Je vidět, že článek psali odborníci na komunikaci. Jistě mi prominou, když si od nich vypůjčím jejich formulaci o velkém manipulátorovi, tj. o tom, kdo termínů používá účelově v pozmeněném významu.“

Termín studentohodina – je to kvantitativní údaj, stejný pro angličtinu jako češtinu či pedagogiku. Vy k němu účelově dáváte přívlastky dobrá a špatná – se svým subjektivním hodnocením. Tím vyvoláváte zmatek.

Termín solidarita – porozumění pro jednotlivce, celek; podpora. Jen vy si myslíte, že nekonečná, do té výše, jako mají ti, co podporují (že by komunismus?).

Hodnotový zmatek na PdF také není. Pravda je pravda, lež je lež. Začíná platit, že za málo peněz málo muziky, komu se nelení, tomu se zelení. Že se Vám to nezdá? Ale pak je nejlépe se už probudit, přestat zmatkovat, psát o zmatcích těch druhých a něco pro zlepšení stavu dělat.

Na závěr. Že nejlépe každý porozumí argumentům ve chvíli, kdy se spojí argumentace a finanční ohodnocení, je známo dlouho. Vedení PdF se k tomu odhodlalo – v míře, kterou každý posuzuje jinak. Ale vychází z částek státní dotace na studenta a koeficientů na studenta-absolventa, obor, vědeckopedagogické hodnoty a vědu a výzkum. Jde Vám tedy o peníze, to chápu. Za to se nezlíbím. Že ale povýšíte svou práci nad jiné, použijete lži a polopravdy, to uráží a je to pod důstojnost vysokoškolského učitele.

PhDr. et PaedDr. V. Klupal, Ph.D.,
tajemník Katedry pedagogiky PdF UP

Upozornění redakce

Upozorňujeme čtenáře a autory, že vzhledem k nadcházejícím státním svátkům vyjde příští číslo Žurnálu UP (25) až ve čtvrtek 7. 5.

Autor: P. Štary

Z. Harašťová,
studentka Katedry historie FF

Profesor Tomáš Opatrný ...

Ve skupině významných recenzentů je několik nositelů Nobelovy ceny, např. Steven Chu z Lawrence Berkeley National Laboratory (Nobelova cena 1997), Eric Cornell z University of Colorado (Nobelova cena 2001) či Anthony J. Leggett z University of Illinois (Nobelova cena 2003).

Recenzenti pořízují pro potřeby redakce posudky k odborným článkům. Prof. Opatrný se této činnosti věnuje zhruba deset let, pro *American Physical Society* ročně ohodnotí zhruba deset článků. „Redakce těchto

odborných časopisů si ke každému příspěvku vyžadají nejméně jeden posudek recenzenta. Pokud recenzent článek doporučí a ten se skutečně ocitne na stránkách časopisu, pro čtenáře je to záruka, že neztrácejí čas nějakou zbytečností. Recenzent rovněž může navrhnout i některá vylepšení příspěvku.“ vysvětlil prof. Opatrný.

Prof. Opatrný se věnuje kvantové fyzice a optice, kvantové informaci a atomové fyzice a v časopisech vydávaných společností *American Physical Society* publikoval i vlastní práce. Jako vědecký pracovník působil v Německu, Izraeli a USA.

-PV-